

دانشگاه تهران

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

عنوان:

تصحیح و تحقیق بخش اول نسخه خطی

تفسیر حقائق التأویل فی دقائق التنزیل

عبدالرزاق کاشانی

تصحیح و تحقیق : عبدالله شفیعی

استاد راهنما : دکتر عبدالحسین فقهی

استادان مشاور : دکتر سید امیر محمود انوار و دکتر محمد دزفولی

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری در رشته زبان و ادبیات عربی

اسفند ۱۳۸۷

اهداء

این پایان نامه را به ساحت مقدس رسول گرامی اسلام و ائمه طاهرین صلوات
الله علیهم اجمعین تقدیم می نمایم .

چکیده :

عبدالرزاق کاشانی از مشاهیر عارفان سده هشتم هجری است که تفسیری به نام « حقائق التاویل و دقائق التنزیل » با نگاهی ادبی و عرفانی تدوین نموده است .

این تفسیر ارزشمند ؛ از تفاسیر نو یافته در کشور است که نسخه ای از آن در کتابخانه حضرت آیت الله مرعشی نجفی در قم و نسخه هایی در ترکیه و هندوستان موجود است.

عبدالرزاق در این تفسیر با نگاهی آموزشی و قلمی روان و سهل الفهم و بصورتی موجز به بیان « واژگان آیات ، نکات نحوی و بلاغی ، تاویل آیات ، و نکات تفسیری » پرداخته است .

از دیگر ویژگیهای این تفسیر و سبک بیانی عبدالرزاق می توان به بیان همزمان نظرات حضرات معصومین صلوات الله علیهم اجمعین و دیگران اشاره نمود.

در این کتاب برحسب اقتضا به ابعاد و جنبه های عرفانی - کلامی و فقهی نیز اشاره شده است.

در این پایان نامه بخش اول کتاب از اول تا پایان سوره بقره تصحیح شده است.